

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KOZIENICKIM
ZA I PÓŁROCZE 2013**

październik 2013

Opracowała:

**Anita Chołaj
st. insp. pow.
Wydział Aktywizacji Rynku Pracy
PUP w Kozienicach**

I WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystywanymi w niniejszym opracowaniu były:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Raporty i wskaźniki wygenerowane z aplikacji MZ – Monitoring Zawodów
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I połowę 2013 roku”
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy za I połowę 2013 roku”
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2004 Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20.04.2004 r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2009 r. (Dz.U.z 2008 r. Nr 221 poz. 1436 z późn. zm)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r. Nr 82 poz. 537 z późn zm.).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie szczegółowej informacji w zakresie zawodów

poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy,

- właściwego planowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- planowania poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Bezrobocie na lokalnym rynku pracy na dzień 30.06.2013 r.

Na koniec czerwca 2013 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kozienicach zarejestrowanych było 4773 osoby bezrobotne, w tym 2278 kobiet. W odniesieniu do czerwca 2012 r. liczba bezrobotnych w powiecie kozienickim wzrosła o 316 osób.

Na koniec czerwca 2013r., według danych GUS, stopa bezrobocia dla powiatu kozienickiego wynosiła 18,4% (czerwiec 2012 r. –17,1%), podczas gdy stopa bezrobocia dla kraju – 13,2 % , a dla województwa mazowieckiego – 11,1 %.

Z przytoczonych danych wynika, że problem ma charakter długofalowy i ukazuje tendencję wzrostową. Ma to związek z pogarszającą się koniunkturą gospodarczą.

Lokalne bezrobocie charakteryzowało się na koniec czerwca 2013 r. dominacją:

- osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (90,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych);
- osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (74,6% ogółu);
- bezrobotnych mężczyzn (52,3% ogółu);
- osób bezrobotnych w wieku 25 - 34 lata (29,0% ogółu);
- osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej (60,9% ogółu);
- osób długotrwale bezrobotnych pow. 24 m-cy (26,6 % ogółu) od dnia ostatniej rejestracji.

Art. 49 ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wyodrębnia grupy osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których adresowane są aktywne programy rynku pracy. Procentowy udział osób bezrobotnych w poniższych kategoriach kształtował się w powiecie kozienickim na koniec czerwca 2013 r. następująco:

	liczba bezrobotnych ogółem	udział procentowy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	udział procentowy bezrobotnych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet
	4773		2278	
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy ogółem, w tym	4436	92,9%	1637	71,9%
do 25 roku życia	1005	21,1%	465	20,4%
długotrwale bezrobotne*	2930	61,4%	1494	65,6%
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	10,9%	521	22,9%
powyżej 50 roku życia	1106	23,2%	436	19,1%
bez kwalifikacji zawodowych	1590	33,3%	721	31,7%
bez doświadczenia zawodowego	1438	30,1%	738	32,4%
bez wykształcenia średniego	2906	60,9%	1111	48,8%
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko 18 roku życia	241	5,0%	194	8,5%
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	80	1,7%	0	X
niepełnosprawni	113	2,4%	57	2,5%

*osoby długotrwale bezrobotne – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych;

II ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec czerwca 2013 roku zarejestrowanych było 4773 osoby, w tym poprzednio pracujących zarejestrowanych było 3635 osób tj. 76,16 %. Natomiast dotychczas niepracujący stanowili 23,84% (tj. 1138 osób w rejestrach PUP w Kozienicach).

Bezrobocie według zawodów (grup zawodów) można analizować na kilku różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 30 dużych grup zawodowych, 116 grup średnich, 392 grupy elementarne lub 1170 zawodów i specjalności. Niniejszy raport został opracowany w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. 522107 sprzedawca) czyli zawody i specjalności. Jest to naszym zdaniem najbardziej przejrzysta forma przedstawienia „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” w powiecie kozienickim.

Struktura bezrobotnych według zawodów – stan na 30.06.2013 r. (24 zawody najliczniej reprezentowane)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym absolwenci
Ogółem z tego:			4773	2278	106
1	000000	Bez zawodu	990	463	73
2	522107	Sprzedawca	353	318	3
3	916201	Robotnik placowy	327	125	2
4	722204	Ślusarz	152	1	0
5	712102	Murarz	105	0	0
6	331403	Technik ekonomista	98	86	0
7	512001	Kucharz	86	78	0
8	411004	Technik prac biurowych	66	59	2
9	311504	Technik mechaniczny	65	0	0
10	931301	Robotnik budowlany	59	1	0
11	753105	Krawiec	58	57	0
12	752208	Stolarz meblowy	56	16	0
13	720007	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	55	0	0
14	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	51	51	0
15	723105	Mechanik samochodów osobowych	49	0	0
16	514101	Fryzjer	48	46	1
17	512002	Kucharz małej gastronomii	42	31	1
18	432103	Magazynier	39	11	1
19	751204	Piekarz	37	7	0
20	911207	Sprzątaczkę biurową	37	35	0
21	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	36	0	0
22	751201	Cukiernik	36	25	0
23	322002	Technik żywienia i	34	29	0

		gospodarstwa domowego			
24	522305	Technik handlowiec	34	32	1

Na koniec czerwca 2013 roku, rozpatrując liczbę bezrobotnych według zawodów najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez zawodu - 990 osób tj. 20,7% ogółu, sprzedawcy - 353 osób tj. 7,4%, robotnicy placowi - 327 osób tj. 6,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Z wyżej przedstawionej tabeli wynika, że analogicznie jak w poprzednich okresach w pierwszej połowie 2013 r. w powiecie kozienskim najliczniej reprezentowane są zawody z wykształceniem zawodowym. Dane zawarte w tabeli wskazują na to, że nadal niekorzystna jest sytuacja sprzedawców, ślusarzy, techników ekonomistów, którzy od lat dominują wśród bezrobotnych na lokalnym rynku pracy.

Powtarzające się z roku na rok trudności znalezienia pracy w tych samych zawodach i specjalnościach mogą wywoływać większe zniechęcenie w poszukiwaniu pracy. System kształcenia powinien być bardziej dostosowany do potrzeb rynku pracy.

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie kozienskim w I połowie 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym Absolwenci
Ogółem			2339	1025	265
1	00000	Bez zawodu	565	241	149
2	522301	Sprzedawca	164	146	14
3	961302	Robotnik placowy	128	55	3
4	722204	Ślusarz	83	0	14
5	311504	Technik mechanik	46	0	1
6	331403	Technik ekonomista	41	34	2
7	711202	Murarz	39	0	1
8	723105	Mechanik samochodów osobowych	33	0	0
9	411004	Technik prac biurowych	28	24	3
10	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	27	0	1
11	512001	Kucharz	27	21	2
12	522305	Technik handlowiec	26	25	5
13	311303	Technik elektryk	25	0	0
14	931301	Robotnik budowlany	25	0	0
15	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	22	0	2

16	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	20	11	0
17	514101	Fryzjer	20	18	1
18	432103	Magazynier	19	3	2
19	753105	Krawiec	19	18	0
20	752208	Stolarz meblowy	18	4	1
21	512002	Kucharz małej gastronomii	18	8	5
22	422402	Technik hotelarstwa	17	15	0

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w I połowie 2013 r. największy napływ był w następujących zawodach: sprzedawca - 164 osoby tj. 7,0% ogółu zarejestrowanych, robotnik placowy- 128 osoby tj. 5,5% ogółu, ślusarz -83 osoby tj. 3,5% ogółu rejestrowanych w omawianym okresie. Można zauważyć, że wyżej wymienione zawody należą również do najliczniej występujących na dzień 30.06.2013 r.

III ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Oferty pracy zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy to wolne miejsca zatrudnienia, miejsca stażu, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, przygotowania zawodowego dorosłych. W I połowie 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Koźienicach pozyskał 832 wolnych miejsc pracy, w tym 629 miejsc pracy subsydiowanej tj. 75,6% wszystkich. Wpływ subsydiowanych form zatrudnienia na kształtowanie popytu na pracę jest bardzo wysoki i w znaczący sposób wpływa na ożywienie lokalnego rynku.

Struktura ofert pracy wg zawodów w I połowie 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2013
Ogółem			832
1	515303	Robotnik gospodarczy	128
2	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	91
3	522301	Sprzedawca	60
4	961302	Robotnik placowy	53
5	911207	Sprzątaczką biurowa	33
6	932913	Sortowacz	32
7	432103	Magazynier	25
8	431102	Fakturzystka	22

9	941201	Pomoc kuchenna	14
10	262101	Archiwista	13
11	412001	Sekretarka	12
12	341205	Pracownik socjalny	11
13	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	10
14	911203	Pokojowa	10
15	513101	Kelner	8
16	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	8

Powyższa tabela pokazuje, że do zawodów generujących wolne miejsca pracy zaliczyć możemy: robotników gospodarczych, pracowników biurowych, sprzedawców, robotników placowych, sprzątaczkę biurowe, sortowaczy, magazynierów. Należy zauważyć, że w zawodzie robotnik gospodarczy zdecydowaną większość stanowiły oferty robót publicznych. Natomiast zawody sprzedawca, sprzątaczkę biurowe, fakturzystki, magazynierzy to przede wszystkim oferty stażu. Na naszym rynku pracy istnieje duże zapotrzebowanie na pracowników o niskich kwalifikacjach i jednocześnie jest obserwowany duży napływ bezrobotnych w tych zawodach.

IV ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – $W_{n,I}^k$ mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

1. Zawody deficytowe

Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przyjmuje się, że:

zawody o wskaźniku $W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe,

$W_{n,I}^k$ jest to iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2013 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w I połowie 2013 roku w danym zawodzie.

Ranking 18 deficytowych zawodów w Powiecie Koziennickim w I połowie 2013 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	30,33
2	515303	Robotnik gospodarczy	11,63
3	932913	Sortowacz	10,66
4	911203	Pokojowa	10
5	411003	Pracownik kancelaryjny	6
6	712202	Głazurnik	6
7	341205	Pracownik socjalny	5,5
8	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	4
9	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	4
10	422602	Recepcjonista	3,5
11	961102	Ładowacz nieczystości	3
12	911207	Sprzątaczkę biurową	2,75
13	325905	Opiekunkę dziecięcą	2,5
14	941201	Pomoc kuchenna	2,33
16	228301	Fizjoterapeuta	2
17	711601	Brukarz	1,66
18	422603	Rejestratorkę medyczną	1,5
19	514202	Kosmetyczkę	1,33
20	432103	Magazynier	1,31

Według powyższej metodologii najwyższe miejsca w rankingu zajmują następujące zawody: Pozostali pracownicy obsługi biurowej o wskaźniku intensywności deficytu $W=30,33$, robotnik gospodarczy $W=11,63$, sortowacz $W=10,66$. Należy jednak podkreślić, że wskaźnik intensywności deficytu w przypadku takich zawodów jak pozostali pracownicy obsługi biurowej, kształtowane są przez oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w ramach stażu, a robotnik gospodarczy w ramach robót publicznych.

Po konsultacji z pośrednikami pracy wynika, że najbardziej deficytowymi zawodami na oferty pracy niesubsydiowanej są: kierownik budowy z uprawnieniami, florysta, kucharz, szwaczka, operator koparki, pielęgniarka z aktualnymi uprawnieniami. Pracodawcy poszukują osób w w/w zawodach z wieloletnim doświadczeniem zawodowym i z aktualnymi uprawnieniami.

2. Zawody nadwyżkowe

Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

zawody o wskaźniku – $W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe

$W_{n,I}^k$ jest to iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2013 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w I połowie 2013 roku w danym zawodzie.

Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w na koniec I połowy 2013 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	611306	Ogrodnik terenów zieleni	0,75
2	711401	Betoniarz	0,75
3	524502	Sprzedawca w stacji paliw	0,66
4	712601	Hydraulik	0,66
5	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,63
6	524902	Doradca klienta	0,5
7	611303	Ogrodnik	0,5
8	711501	Cieśla	0,5
9	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,5
10	513101	Kelner	0,47
11	961302	Robotnik placowy	0,41
12	752205	Stolarz	0,4
13	522301	Sprzedawca	0,36
14	513202	Barman	0,33
15	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,33
16	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,31
17	514101	Fryzjer	0,3
18	512001	Kucharz	0,25

W powyższej tabeli nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takich, dla których w I połowie 2013 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy.

V Wnioski końcowe

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w PUP w Kozienicach nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

- Niezmiennie największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nie posiadający zawodu (bez zawodu). Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz osoby z wykształceniem średnim zawodowym bez tytułu zawodowego.
- Na koniec czerwca 2013 r. bez zawodu było zarejestrowanych 990 osób tj. 20,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby te znacznie częściej tracą pracę. Uzasadnione jest podejmowanie działań w zakresie aktywizowania tej grupy bezrobotnych poprzez np.: przekwalifikowania, szkolenia czy staże.
- W I połowie 2013 roku do Powiatowego Urzędu w Kozienicach zgłoszonych było 832 wolnych miejsc pracy, w tym 75,6% ofert pracy subsydiowanej. Znaczna część ofert pracy dotyczyła stanowisk przy pracach prostych i niewymagających specjalnych kwalifikacji, co wiąże się jedynie z przeszkoleniem zainteresowanych potencjalnych pracowników.
- Liczba ofert skierowana do osób posiadających wyższe wykształcenie była niewielka; ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych pokazuje, że wyższe wykształcenie nie daje gwarancji zatrudnienia.
- Analiza ofert zaewidencjonowanych w I połowie 2013 roku wg struktury stanowisk pracy wykazuje stosunkowo dużą liczbę ofert na stanowiska pracownik biurowy. Zauważyć należy jednak, że oferty te dotyczyły przede wszystkim możliwości odbycia stażu, z których tylko część zakończyła się zatrudnieniem po jego odbyciu. Pozostałe zaś osoby nadal pozostaną w ewidencji bezrobotnych.
- Statystycznie najbardziej deficytowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są zawody: pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik gospodarczy, sortowacz, pokojowa.
- Statystycznie najbardziej nadwyżkowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są m. in. zawody: ogrodnik terenów zieleni, betoniarz, sprzedawca w stacji paliw.
- Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie określać rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu.

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W KOZIENICACH**
ul. Zdzichów 1, 26-900 Kozienice
tel. (048) 6146699, tel./fax (048) 6146691
www.pupkozienice.pl
e-mail: wako@praca.gov.pl